

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA POZNANIA

060218-

Poznań, 06.02. 2018 r.

Znak sprawy: Or-II.0003.1.31.2018

Nr rej.: 060218-2338

Pani

Katarzyna Kretkowska

Wiceprzewodnicząca

Rady Miasta Poznania

Szanowna Pani Przewodnicząca,

odpowiadając na otrzymaną za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Miasta Poznania pismem z dnia 24 stycznia 2018 r. i przekazaną mi przez Prezydenta Miasta do rozpatrzenia interpelację Pani Przewodniczącej w sprawie rozmieszczenia obszarów natężenia smogu w różnych częściach miasta Poznania, uprzejmie informuję:

Monitoring jakości powietrza na terenie miasta Poznania z mocy prawa prowadzi Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu. Pomiarów prowadzone są na czterech stacjach pomiarowych, w tym: dwóch automatycznych (mniej dokładnych) Poznań - Botanik przy ul. H. Dąbrowskiego 169 oraz Poznań - Polanka przy ul. Polanka 24, a także dwóch stacjach wykonujących pomiary metodą manualną (grawimetryczną najdokładniejszą - jednak wyniki dostępne są dopiero po kilku tygodniach) przy ul. Chwiałkowskiego i ul. Szymanowskiego.

Informację o wynikach pomiarów prowadzonych w ramach monitoringu na ww. stacjach oraz oceny jakości powietrza zamieszczane są przez WIOŚ w następujący sposób:

- strona internetowa WIOŚ w interaktywnym panelu informacji o środowisku województwa wielkopolskiego <http://www.poznan.wios.gov.pl/gis/>,
- strona internetowa WIOŚ w panelu - wielkopolski monitoring powietrza on-line <http://powietrze.poznan.wios.gov.pl/>,
- corocznie w raportach o stanie jakości środowiska w województwie wielkopolskim.

Ponadto, na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska zamieszczane są aktualne komunikaty o występowaniu przekroczeń na danych stacjach pomiarowych oraz komunikaty ostrzegawcze dla ludności, w przypadku wystąpienia takich przekroczeń.

Ocena stanu jakości powietrza wykonywana jest przez WIOŚ, a nadzorowana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, na podstawie wyników emisyjnych stacji pomiarowych, które dla Poznania są w pełni zgodne z przepisami i standardami międzynarodowymi. W Poznaniu system monitorowania winien obejmować 3 punkty pomiarowe, a obecnie funkcjonują 4 stacje pomiarowe. Oznacza to, że w Poznaniu liczba stacji jest wystarczająca do oceny jakości powietrza i przekracza wymagania dla w pełni wiarygodnego określenia jakości powietrza. Szczegółowe wymagania co do lokalizacji punktów pomiarowych określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (poz. 1032). Cytowane powyżej rozporządzenie wdraża wymagania Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008-50-WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy.

Główną przyczyną występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów 24-godzinnych pyłu zawieszonego PM₁₀ (wówczas potocznie mówi się, że mamy do czynienia ze smogiem) jest tzw. niska emisja, pochodząca z procesu spalania paliw stałych w przestarzałych indywidualnych systemach grzewczych (często piecach kaflowych, w zwartej zabudowie mieszkaniowej). Emisja pyłów drobnych jest dominująca przy spalaniu paliw stałych (w tym także pochodzących ze spalania drewna w kominkach oraz spalania biomasy, gdzie ładunek pyłu PM₁₀ wprowadzany do środowiska jest większy niż ze spalania węgla).

Istotnym czynnikiem wpływającym na występowanie tzw. „smogu” są warunki meteorologiczne decydujące o tempie rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Niekorzystne warunki pogodowe mogą wpływać na długotrwałe utrzymywanie się substancji na danym terenie i powodować ich kumulację. Sprzyjają temu niska temperatura powietrza, która skutkuje wzmożoną emisją z systemów grzewczych, mała prędkość wiatru - uniemożliwiająca dyspersję zanieczyszczeń, co oznacza stagnację lub niewielki ruch mas powietrza.

Z uwagi na naruszenie standardów jakości powietrza w 2013 r. w zakresie przekroczenia dozwolonej liczby dni z ponadnormatywnymi stężeniami 24-godzinnymi pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)piernu w roku 2015 został opracowany „Program Ochrony Powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska wraz z Planem Działań Krótkoterminowych w zakresie pyłu zawieszonego PM₁₀” - przyjęty Uchwałą Nr XI/306/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 roku.

Jest on programem naprawczym - zarówno w zakresie PM10 jak i B(a)P. Nakładane w nim działania naprawcze mają na celu eliminację emisji wskazanych wyżej substancji.

W programie wskazano obszary bilansowe o największej gęstości emisji (Mg pyłu PM10 / km²).
Do najbardziej zanieczyszczonych (jeśli chodzi o ładunek emisji) należą: Łazarz, Wilda Północna, Stare Miasto i Chwaliszewo i Wilda Południowa. Wskazać należy, że jest to związane z charakterem zabudowy (stara zwarta zabudowa mieszkaniowa) i dużą koncentracją przestarzałych źródeł na paliwa stałe, w tym pieców kaflowych.

Rada Miasta Poznania w dniu 14 kwietnia 2015 r. podjęła Uchwałę Nr X/72/VII/2015 w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji celowych na likwidację źródeł niskiej emisji i zastąpienia ich źródłami proekologicznymi. Podjęcie ww. uchwały umożliwiło mieszkańcom skorzystanie ze wsparcia finansowego na rzecz dobrowolnie podejmowanych w budynkach działań modernizacyjnych w zakresie przebudowy systemów grzewczych, mających na celu eliminowanie uciążliwego spalania paliw stałych odbywającego się w warunkach tzw. „niskiej emisji” i wyposażenia mieszkań/domów w rozwiązania proekologiczne, przyczyniające się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, głównie pyłów drobnych.

W pierwszej kolejności systemem dotacji objęto najbardziej newralgiczne obszary Poznania o największym stopniu emisji zanieczyszczeń, tzn. trzy obszary bilansowe: Stare Miasto i Chwaliszewo (A1), Łazarz (C6) i Wilda (C1). Podstawą wyboru trzech powyższych obszarów były dane zawarte w obowiązującym wówczas (2014 rok) dokumencie pn. „Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim” - przyjętym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. - wskazujące ww. obszary, jako te o największej koncentracji ładunku pyłu zawieszonego PM10 w jednostce masy na jednostkę powierzchni.

W latach 2015 – 2017 Miasto Poznań prowadziło ww. działania w ramach funkcjonującego wówczas programu KAWKA realizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska Wodnej w Poznaniu, który to program skierowany był do samorządów na działania mające na celu poprawę jakości powietrza, głównie poprzez eliminowanie „niskiej emisji”.

W wyniku realizacji ww. programu dofinansowań zlikwidowano 1060 źródeł na paliwa stałe, dzięki czemu wyeliminowano 2350 ton paliw stałych. Osiągnięto efekt ekologiczny w postaci redukcji pyłu zawieszonego PM10 w ilości ok. 19 ton/rok oraz benzo(a)pirenu o ok. 11,75 kg/rok.

Pragnę podkreślić, że dla poprawy jakości powietrza w Poznaniu podstawowe znaczenie ma systematyczne i konsekwentne dążenie do zmniejszenia udziału paliw stałych jako nośnika energii, szczególnie w indywidualnych systemach grzewczych, na korzyść źródeł proekologicznych.

W związku z tym, pomimo zakończenia przez NFOŚiGW Programu KAWKA, Miasto Poznań od 2018 roku kontynuuje program pod nazwą KAWKA bis obejmujący działania polegające na udzielaniu mieszkańcom dotacji na zmianę systemu ogrzewania. Program został rozszerzony na obszar całego miasta.

Nadmienić należy, że wyżej wymienione działania wpisują się w „Program Ochrony Powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska wraz z Planem Działań Krótkoterminowych w zakresie pyłu zawieszonego PM10” przyjęty Uchwałą Nr XI/306/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 roku.

Z wyrazami szacunku

Z up. PREZYDENTA MIASTA
Maciej Wudarski
Z-CA PREZYDENTA MIASTA POZNANIA

Do wiadomości:
Przewodniczący Rady Miasta